

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В22 Актуальні проблеми Європейської інтеграції

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми Європейської інтеграції
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Викладач (-і)	доцент Сливка Роман Радославович
Контактний телефон викладача	+380503745575
Е-mail викладача	romanslyvka@i.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	1 година, раз у тиждень, п'ятниця, 18.00-19.00
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Актуальні проблеми Європейської інтеграції» сприяє засвоєнню основ сучасної методології, регіонального підходу географічних досліджень. Важливим є оволодіння новітніми концептуальними підходами в суспільній географії Європи. Важливим є оволодіння понятійно-категоріальним апаратом європеїстики. Здобувачі освіти зможуть встановити історичні та географічні аспекти європейської інтеграції. Також вони зможуть вникнути в організаційну структуру ЄС. В результаті вивчення курсу з'явиться розуміння місця України на шляху реалізації передбаченого Конституцією України євроінтеграційного курсу. І найважливіше – здобувачі освіти зможуть коректно доносити інформацію про євроінтеграційний процес учням середньої школи.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Основна мета курсу – сформувати в майбутніх магістрів уявлення про історичні, географічні, культурні та інші аспекти євроінтеграції, а також вміння популяризувати євроінтеграційну проблематику в школі.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Актуальні проблеми Європейської інтеграції» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння теоретичними знаннями з дисципліни; - вільне володіння базовими поняттями європеїстики; - оволодіння методами описового, картографічного, статистичного, графічного, порівняльно-географічного та ін. методів опрацювання економіко- і соціально-географічних баз даних; - сформувати вміння доносити інформацію про різні аспекти євроінтеграції учням середньої школи. - відповідально підходити до висвітлення тем шкільної географії, що стосуються питань національної безпеки і зовнішньої політики України. 	
4. Компетентності	
<p>С 10. Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. Здатність розв'язувати педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та вимог.</p>	

С 13. Ерудиція в галузі, здатність описати широке коло географічних об'єктів у процесі викладацької діяльності.

5. Результати навчання

D6. Знання основних принципів і положень теоретичної, суспільної та конструктивної географії.

D8. Уміння застосувати знання та розуміння на операційному рівні теоретичної і прикладної географії та суміжних наук (економіки, соціології, психології тощо), щоб розвинути розуміння міждисциплінарних зв'язків курсів географії, педагогіки та методики викладання (С-13).

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні	18
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	014 Середня освіта (Географія)	2	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Особливості становлення європейської цивілізації 1. Становлення ідеї європейської цивілізації. 2. Чинники єдності Європи.	Лекція, практ. Робота №1.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ самостійна робота / 10	5	1 тиждень навчання
Тема 2. Розвиток ідей і концепцій єдиної Європи. 1. Становлення ідеї європейської цивілізації. 2. Чинники єдності Європи 3. Еволюція традиційних федералістських теорій європейського об'єднання. 4. Відродження ідеї європейської єдності в міжвоєнний період. Паневропеїзм. 5. Активізація європейського федералізму після другої світової війни.	Лекція, практ. роботи № 2-3.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 16	5	2 тиждень навчання
Тема 3. Передумови, географічне ядро і хвилі європейської інтеграції.	Лекція,	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 16	5	3 тиждень навчання

<ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови євроінтеграції в повоєнній Європі. 2. Країни-засновниці ЄСВС, ЄАВТ, ЄЕС. 3. Хвилі розширення ЄЕС та ЄС. 4. Фази конфліктів. 	<p>практ. роботи № 4-5.</p>			
<p>Тема 4. Інституційна структура ЄС.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наднаціональні органи ЄС. 2. Національні представницькі органи ЄС. 3. Єдине європейське право. 4. Головні спільні політики ЄС. 	<p>Лекція , практ. робота № 6.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 16</p>	5	4 тижень навчання
<p>Тема 5. Україна на шляху до ЄС.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови європейської політики України. 2. Україна – асоційований член ЄС. 3. Стан і перспективи виконання критеріїв щодо членства. 	<p>Лекція, практ. Робота № 7.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 16</p>	5	5-6 тижень навчання
<p>Тема 6. Десять шкільних уроків про ЄС.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела інформації для підготовки освітнього заходу. 2. Стан висвітлення європейстики у шкільних підручниках. 3. Найважливіші відомості про Європу в 10 темах. 4. Як зробити урок про ЄС цікавим? 	<p>Лекція, практ. роботи № 8-9.</p>	<p>Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 16</p>	5	7-8 тижень навчання
7. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу		максимально 50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання екзамену.		
Вимоги до письмової роботи		екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.		
Практичні заняття		Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію		

	індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену. Повторна перездача відбувається за умови, що студент набрав менше 25 балів за екзаменаційне тестування. Вага практичних занять - 80 % від оцінки допуску.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити 2 індивідуальні роботи дослідницького характеру. Вага 2 індивідуальних робіт – 20% від оцінки допуску.

8. Політика курсу

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”»

https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Блій Г. де, Муллер Пітер Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ «Україна» О.Шаблія. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
2. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія. Підручник / А. Г. Гольцов. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
3. Європа-гра. Європа у великому та малому, в історії та мріях [Електронний ресурс] // Нова українська школа. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/ЄEvropa-gra.pdf>.
4. Європейський Союз : історія і засади функціонування : навчальний посібник / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко; за ред. Л. В. Губерського ; М-во освіти і науки України. — 2-ге вид., випр. і доп. — К. : Знання, 2012. — 759 с.
5. Історія Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Нова українська школа. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Kids-Book-part2_web.pdf.
6. Як цікаво розповісти учням про ЄС. Добірка матеріалів [Електронний ресурс] / ц // Нова українська школа. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/articles/dobirka-knyzhok-pro-yes/>.
7. Посібник для дітей "Відкрий для себе Європу" [Електронний ресурс] // Нова українська школа. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Vidkryy-dlya-sebe-ЄEvropu.pdf>.

Допоміжна:

1. Європа для дітей: Тремоло та його європейська місія [Електронний ресурс] // Нова українська школа. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/Kids-Book-part1_web.pdf. Конвенція Монтевідео // https://en.wikisource.org/wiki/Montevideo_Convention

2. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] // zakon.rada.gov.ua. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

3. The World Factbook (2019). – Взято з: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

4. World Bank Open Data (2019). – Взято з: <https://data.worldbank.org/>

Викладач

_____

Р.Р. Сливка